

A múlt nyomában - példaképek a mindennapokban „História nap”

Minden Taktaszadai lakos részére versengési lehetőséget hirdettünk. Múltat felelevenítő történeteket, különböző megközelítésből személyekhez kötődő eseményeket mondjanak el számunkra. Elköltözött lakosok, írók, költők, tanárok, szép emlékeit fogalmazzák meg néhány oldalban és azt március 15-ig adják le a Művelődési Házba. A dokumentációkat zsűri értékeli, és a **Hagyományos Husvétolás rendezvényén díjazza. Várjuk a mesélni, regélni szerető Szadaiak anyagait!**

Drága Barátom!

A mi történetünk már 2006-ban elkezdődött, amikor a Taktaszadai Remény Nyugdíjas Egyesület az "Ezüstös Kaland és Hagyományok" című pályázaton kezdett el nyomozni Éliás Béla Magyar Távirati Iroda tudósítója után. Unokatestvérének nyomára bukkantunk akkor Szerencsen, aki rövid tájékoztatást tudott róla csak adni, mert nem tartotta a család a kapcsolatot. Azonban néhány fotó segítségével hozzájárult céljaink eléréséhez. A mostani munkánkkal azt szerettük volna elérni, hogy még többet tudjunk, tudjon meg az olvasó egy híressé vált Taktaszadai lakos híressé válásának mikéntjeiről. A kutatómunkában segítséget adott Székelyné Török Tünde, az Eötvös Loránd Tudományegyetem munkatársa, közreműködésével sikerült kapcsolatot teremteni Éliás Béla lányával.

Amit sikerült kiderítenünk, az a következő:

A Taktaszadai Tájházban egykor élő családok közül az egyik volt Éliás János familiája, feleségével, Csucsisz Margittal az oldalán. A házaspár korábban Tarcalon élt, a Tokaj-hegylajai településen született meg Béla nevű gyermekük 1931.december 3-án, a család - a gyermek világra jövetelét követően költözött Taktaszadára, a Petőfi út 36. sz. alá, mely ingatlan ma Tájházként funkcionál. Az ifjú Éliás Béla általános iskolai tanulmányait településünkön végezte el, patronálója volt a továbbtanuláshoz Dr. Szabó Lajos református lelkész, aki 1945 májusában kezdte hivatását a Taktaszada református egyházközségénél. Éliás Béla - az általános iskola elvégzése után - mint ösztöndíjas diák került a Sárospataki Református Kollégiumba, erről egy félévi értesítő másolatból tudjuk ,hogy példamutató eredménnyel zárta tanulmányait . Onnan a Budapesti Külügyi Akadémiára jelentkezett, ahol 1950-ben szerezte meg egyetemi diplomáját.

Tanulmányai befejeztével újságíróként helyezkedett el a Magyar Távirati Iroda Külpolitikai főszerkesztőségében, szerkesztő-vezetőként dolgozott, tudósítóként került Kínába később. 1956-ban a távol-keleti országban

kötött házasságot Xiue Kunhuat-tal, akivel Taktaszadára látogatott egy alkalommal. Vendéglátója Céli Pista bácsi és családja volt, egy ekkor tartott, hagyományos disznótoros napon találkozott rokonaival Éliás Béla, aki ekkor már jó újságírói hírnévvel bírt.

Az MTI tudósítójának házasságából egy leánygyermek született 1960-ban, a Hajnalka nevet kapta szüleitől, akik Haopey néven becézték. Ez magyarul „Jó Kislányt” jelent.

Mit sikerült még felkutatnunk Éliás Béláról? Halmai Hajnalka az általános iskolai évekre emlékezve elmondta, Éliás Béla kedvenc időtöltése volt az olvasás, pályafutása nem volt ismeretlen a település lakossága előtt, már akkor hírességnek számított Taktaszadán belül, amikor az MTI munkatársa lett. Tudjuk, hogy akkreditált újságíróként sok időt töltött el Kínában, Ghánában, Japánban, Tanzániában. Persze itthon sem télenkedett, és csupán érdekességként említjük, hogy jelen volt például azon az eseményen, amelyen Rényi Péter, a Népszabadság c. napilap főszerkesztő-helyettese összetűzésbe került Kádár Jánossal 1956 novemberében, amikor a szovjetek már leverték a forradalmat. A Népszabadság meg akart jelentetni egy szerkesztőségi cikket, amelyben Tito mellett állást foglalva, a Szovjetuniót is bíráló megjegyzések voltak. Kádár letiltotta a publikációt. A Népszabadság vezetői ekkor sztrájkot hirdettek, nem jelentették meg az egyébként nyomtatásra készen álló 1956. november 24-i számot, és a párt titkárságához eljuttatott levelükben megállapították, hogy a szerkesztőségi cikk letiltásával a kormány nyíltan beismerte, hogy „nem folytathat önálló politikát.”

Kádár János, Nyers Rezső, az MSZMP KB titkára, Léderer Frigyes, az MTI főszerkesztője és Éliás Béla, a külpolitikai szerkesztőség vezetője az MTI szerkesztőségi nagytermében.

Kiváló újságírói tevékenységéért az állam 1979-ben a Rózsa Ferenc Díjjal tüntette ki, 1990-ben Magyar Lajos Díjat kapott. Ez utóbbit azon újságírók tudhatják magukénak, akik az anyanyelv iránt felelősséget messzemenően vállalják, használják, akik érzik és gyakorolják a szabatos és választékos nyelvhasználatot, természetesen a tartalmas mondanivalójával együtt.

Éliás Béla Könyvtára, ami több mint 2000 könyvet tartalmaz Afrikáról és a Távol-Keletről, az ELTE egyetemi könyvtárának adományozta a család. Büszkék arra, hogy a könyvek hűen jellemzik újságírói tevékenységét, és a mély szeretetet Afrika és Ázsia iránt, ami egész életpályáját elfoglalta.

Tudni kell még, hogy a Távol-keleti Intézet Könyvtára sem maradt Éliás Béla könyvei nélkül. A 2008-ban megalakult Távol-keleti Intézetnek a Belső-ázsiai Tanszék is tagja lett, így jelenleg a könyvtárnak öt fő gyűjteménye van: kínai, japán, koreai (kb. 1200 kötet), délkelet-ázsiai (kb. 800 kötet) és belső-ázsiai (kb. 10 ezer kötet). Ez utóbbi külön helyiségben, a 4/b épület emeletén található. Az össz állomány mintegy negyvenezer kötet, a kurrens folyóiratok száma negyvennégy. Jelentős könyvhagyatékok is találhatóak az állományban: Tőkei Ferenc (1930-2000) akadémikus, sinológus, Szegő László sinológus, Ecsedy Ildikó (1938-2004) sinológus és Fukuda Hideichi (1932-2006) professzor könyvhagyatéka, valamint Éliás Béla, az MTI egykori pekingi tudósítójának kelet-ázsiai témájú könyvei (összesen kb. 7 ezer kötet).

Éliás Béla 1990-ben nyugállományba ment és Budapesten élt élete végéig. 2011.március 19-én hunyt el súlyos betegségben, emlékét azóta is őrzi felesége, lánya, veje és két unokája.

A Tájházunk története is kibővül egy újabb dokumentummal és fotóanyaggal . Büszkén emlékezünk az Éliás családra , öröm számunkra , hogy lányával mind a mai napig sikerül tartani a kapcsolatot .